

Institutionsstyrelsen

Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5567
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20-45-30-44

25. juni 2008
Sags nr.:
050.693.031

Vejledning til bekendtgørelse om statens erstatningsordning for deltagere i praktisk erhvervsorientering mv.

Indledning

Undervisningsministeriet har i bekendtgørelse nr. 577 af 20. juni 2008 fastsat regler om statens erstatningsordning for deltagere i praktisk erhvervsorientering m.v. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. august 2008 og har virkning for skader, der forvoldes den 1. august 2008 eller senere.

Pr. 1. august 2008 ophæves Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 667 af 28. juni 2005 med senere ændringer om statens erstatningsordning for deltagere i praktisk erhvervsorientering mv., som dog finder anvendelse for skader forvoldt i perioden 1. august 2005 – 31. juli 2008.

Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 271 af 11. april 2003 finder anvendelse for skader, der er forvoldt i perioden 1. maj 2003 – 31. juli 2005.

Skader, der er forvoldt før 1. maj 2003 behandles efter Arbejdsmarkedsstyrelsens nu ophævede cirkulære af 21. marts 1990 om statens erstatningsordning for deltagere i praktisk erhvervsorientering.

Statens erstatningsordning har hjemmel i en tekstanmærkning på de årlige finanslove (tekstanmærkning nr. 151 til § 20.72.26).

Bekendtgørelsen og anmeldelseskemaer findes på Undervisningsministeriets hjemmeside på internettet (www.uvm.dk) under ”For institutioner”/”Drift af institutioner”/”Erstatning og forsikring”/ ”Statens erstatningsordning for deltagere i praktisk erhvervsorientering mv.” på adressen:

<http://www.uvm.dk/admin/skade/skema.htm?menuid=402530>

Dækningen efter statens erstatningsordning er subsidiær i forhold til anden dækning. Det betyder, at hvis skadelidte har krav på erstatning efter andre regler eller på andet grundlag, kan der ikke ydes erstatning efter erstatningsordningen, jf. nærmere ad §§ 15-17.

Erstatningsordningen omfatter visse persongrupper, der ikke er i gang med en erhvervskompetencegivende uddannelse. Ordningen omfatter kun praktisk erhvervsorientering mv., der er iværksat af nærmere bestemte uddannelsesinstitutioner, jf. bekendtgørelsens §§ 5-13. Praktisk erhvervsorientering som andre uddannelsesinstitutioner iværksætter eller de uddannelsessøgende foretager på eget initiativ, er ikke omfattet af ordningen.

I denne vejledning er der med henvisning til paragrafferne i bekendtgørelse nr. 577 af 20. juni 2008 om erstatningsordningen en beskrivelse af, hvilke personer der er omfattet af erstatningsordningen, de erstatningsretlige regler, administrationen af ordningen, tilbagebetaling af erstatning modtaget med urette, klagebestemmelser m.m.

Til kapitel 1 Formål og indhold

Til §§ 1-2

Formålet med ordningen er at sikre, at personer, der deltager i praktisk erhvervsorientering mv., får samme erstatningsmæssige stilling som de egentlige arbejdstagere i praktikvirksomheden, med hvem den enkelte praktikant ofte skal samarbejde og dele vilkår, samt at motivere arbejdspladserne til at stille praktikpladser til rådighed.

Retsgrundlaget for erstatningsansvar og erstatning efter erstatningsordningen er gældende lovgivning og retspraksis.

Ved en praktikants tilskadekomst ydes eventuel erstatning efter lov om arbejdsskadesikring.

For skade forvoldt af praktikanter på andres person eller ejendele vurderes erstatningsansvaret efter dansk rets almindelige erstatningsregler. Erstatning for skade forvoldt af praktikanter på andres person opgøres således efter lov om erstatningsansvar, mens erstatning for skade forvoldt af praktikanter på andres ejendele opgøres efter principperne i §§ 37 og 38 i lov om forsikringsaftaler.

Praktikantens færden mellem hjem og praktiksted er ikke omfattet af statens erstatningsordning. Derimod er færden mellem praktiksted og skole eller institution omfattet.

Til kapitel 2 Fælles betingelser for de omfattede aktiviteter

Til § 3
(Definition af praktisk erhvervsorientering)

Statens erstatningsordning for deltagere i praktisk erhvervsorientering mv. omfatter alene aktiviteter, der kan betragtes som praktisk erhvervsorientering som nærmere defineret i bekendtgørelsens § 3.

Udtrykket *praktisk erhvervsorientering mv.* dækker over forskellige former for praktik, eksempelvis virksomhedsbesøg og erhvervspraktik for elever i folkeskolen. Generelt omfatter erstatningsordningen alene de pågældende praktikanter i forbindelse med praktisk erhvervsorientering i virksomheder og således ikke i forbindelse med undervisning eller andre aktiviteter på uddannelsesinstitutioner.

Erstatningsordningen omfatter endvidere undervisning under arbejdspladslignende forhold i forbindelse med introduktionskurser i 8. klasse og brobygning i 9.-10. klasse. Besøg og kortere kurser i 8. -10. klasse på undervisningsinstitutioner for unge og voksne har samme formål som introduktionskurser, hvorfor disse endvidere er omfattet af erstatningsordningen, såfremt der er tale om undervisning under arbejdspladslignende forhold.

Selve praktikken skal være ulønnet. En mindre arbejdsdusør til specialundervisnings elever, der udsendes i arbejdspraktik efter bekendtgørelse om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, udelukker dog ikke erstatning efter bekendtgørelsen, såfremt ydelsen ikke har karakter af en egentlig aflønning.

Erstatning udelukkes ikke af, at praktikanten i øvrigt har et forsørgelsesgrundlag, fx. statens uddannelsesstøtte (SU) eller produktionsskoleydelse.

Uddannelses- eller erhvervsorientering skal være et væsentligt formål, men det behøver ikke være det eneste formål med den praktiske erhvervsorientering. Som eksempel kan nævnes praktik i forbindelse med sprogundervisning i dansk som andetsprog, som også har til formål at styrke deltagerens dansk kundskaber, jf. lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

Bekendtgørelsen finder ikke anvendelse, hvis den praktiske erhvervsorientering i højere grad må anses for træning af bestemte færdigheder eller har karakter af en social hjælpeforanstaltning for deltageren. Ved træning af bestemte færdigheder forstås først og fremmest praktik, der er tæt knyttet sammen med en uddannelse. Dette skal ses i sammenhæng med bekendtgørelsens § 3, nr. 2, som indebærer, at erstatningsordningen ikke omfatter praktik, der kan anses for afprøvning af bestemt teoretisk viden, som fx elevuddannelser. Ved social hjælpeforanstaltning forstås bl.a. foranstaltninger iværksat af de sociale myndigheder for deltagere, for hvem det er tvivlsomt, om de igen får tilknytning til det ordinære arbejdsmarked.

Erstatningsordningen omfatter heller ikke aktiviteter, som er en del af et skolefag, fx ture i naturen, ture til naturskoler eller museer og lejrskoler.

Der er en positiv afgrænsning af, hvilke typer af praktik der er omfattet af ordningen i bekendtgørelsen. Ordningen omfatter derfor kun praktisk erhvervsorientering, der er omfattet af den i §§ 5-13 nævnte lovgivning.

Ved praktik efter den i §§ 5-13 nævnte lovgivning vurderes det, at der ikke er truffet endeligt valg af uddannelse, at der er tale om praktisk erhvervsorientering, og at aktiviteterne derfor er omfattet af statens erstatningsordning, såfremt de fælles betingelser i § 3 er opfyldt.

Praktikken skal foregå i en privat eller offentlig virksomhed, der er hjemmehørende her i landet, eller på et dansk registreret skib. Praktikken kan dog godt foregå i en virksomhed i udlandet, såfremt det sker på baggrund af en udsendelse fra en virksomhed her i landet.

Begrebet virksomhed (arbejdsplads) fortolkes bredt. Der er således ikke noget krav til størrelse eller organisering af virksomheden. Kun lovlige erhverv er omfattet af ordningen.

Unge, der er fyldt 15 år, har mulighed for at komme i erhvervspraktik til søs. I givet fald skal de ikke have udstedt en søfartsbog, men optages på skibsbesætningslisten efter udfyldelse af hyrekontrakt/-besætningskema. Besætningskemaets linier D, H og I skal ikke udfyldes, mens der på linie J anføres »ingen tjenestepligt (erhvervspraktikant)«. Udtrykket »påmønstre« bør ikke benyttes om praktikanter, idet de ikke er en del af besætningen, og der ikke foreligger noget ansættelsesforhold. Det er uden betydning, om skibet, hvorpå den praktiske erhvervsorientering foregår, er registreret i skibsregistret, jf. søloven, eller i Dansk Internationalt Skibsregister, jf. lov om Dansk Internationalt Skibsregister.

Til § 4 (Tidsbegrænsninger)

Afhængig af, hvilken type elev (klassetrin/uddannelse mv.) der er tale om, dækker ordningen praktikforløb i op til 13 uger pr. skoleår eller pr. løbende 12 måneder, jf. § 4, stk. 1-2. Der er ikke mulighed for at dispensere fra tidsbegrænsningen.

Elever, der er udsendt i arbejdspraktik, jf. § 11, stk. 5, i bekendtgørelse om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand, (praktik, jf. § 5, stk. 1, nr. 13) er undtaget fra tidsbegrænsningen på 13 uger, jf. § 4, stk. 1.

Endvidere er folkeskolelever, som deltager i ulønnet praktik i forbindelse med særligt tilrettelagte forløb, jf. § 33, stk. 5, i lov om folkeskolen, undtaget fra tidsbegrænsningen på 13 uger, jf. § 4, stk. 1.

Derudover er unge med særlige behov, som deltager i ulønnet praktik, jf. lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov, undtaget fra tidsbegrænsningen på 13 uger, såfremt § 7, stk. 2 i samme lov fraviges.

Ligeledes er produktionsskoledeleger, som deltager i praktik iværksat af skolen, jf. § 2, stk. 5, nr. 1, i lov om produktionsskoler, undtaget fra tidsbegrænsningen.

Ved opgørelsen af de 13 uger tælles skæve helligedage med. Praktik i ugen op til påske regnes således for en hel uge, selvom der kun er 3 praktikdage.

Hvis der er tale om praktik et par dage om ugen eller et antal timer om dagen, omregnes de 13 uger til dage (13 uger x 5 dage) eller timer (13 uger x 37 timer).

Praktikforløb, der har en samlet varighed på mere end 13 uger, er omfattet af erstatningsordningen i de første 13 uger af forløbet, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 3.

Tidligere praktikforløb, der er gennemført efter anden lovgivning, tælles ikke med. jf. § 4, stk. 4.

Til kapitel 3 ***Personkreds***

I bekendtgørelsens §§ 5-13 er det udtømmende anført, hvilken personkreds, der er omfattet af erstatningsordningen. Hvis en praktikant ikke kan henføres til den omfattede personkreds i kapitel 3, er vedkommende ikke omfattet af erstatningsordningen. I disse tilfælde må den praktiketablerende institution eller myndighed selv afklare de forsikrings- og erstatningsretlige forhold.

Skader der opstår ved deltagelse i aktiviteter, der ikke er defineret som praktisk erhvervsorientering mv., jf. bekendtgørelsens § 3, omfattes ikke af statens erstatningsordning, selvom de pågældende aktiviteter i øvrigt gennemføres som led i en af i bekendtgørelsens §§ 5-13 nævnte uddannelser.

Til § 5 *(Folkeskolen)*

Bestemmelsen afgrænser, hvilke elever i folkeskolen, der omfattes af statens erstatningsordning i forbindelse med aktiviteter, der betragtes som praktisk erhvervsorientering, jf. § 3.

Elever, der modtager specialundervisning på interne skoler i dagbehandlingstilbud eller i anbringelsessteder bliver omfattet af erstatningsordningen pr. 1. august 2005, jf. § 5, stk. 2. Skader, der er forvoldt den 1. august 2005 eller senere, er således omfattet. Elevgruppen betragtes som folke-

skoleelever og omfattes af erstatningsordningen i samme udstrækning som ordinære elever i folkeskolen.

Følgende elever i folkeskolen er omfattet af erstatningsordningen ved deltagelse i praktisk erhvervsorientering mv., der er iværksat af skolen eller af Ungdommens Uddannelsesvejledning i samarbejde med skolen:

1. Elever, der deltager i grundskolens undervisning i det obligatoriske emne uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering, jf. § 7, stk. 1, nr. 3, i lov om folkeskolen. ("Grundskolen" omfatter 1.- 9. klasse, jf. lovens § 3, stk. 1). Der er en tidsbegrænsning for dækningen på 13 uger inden for et skoleår, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 1.
2. Elever i 8. klasse, der skal introduceres til ungdomsuddannelse, og elever i 9. klasse, der skal tilbydes brobygning til ungdomsuddannelse, jf. § 7 a, i lov om folkeskolen. Der er en tidsbegrænsning for dækningen på 13 uger inden for et skoleår, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 1.
3. Elever i 8.-9. klasse, der deltager i valgfaget arbejdskendskab, jf. § 9, stk. 1, nr. 15, i lov om folkeskolen. Der er en tidsbegrænsning for dækningen på 13 uger inden for et skoleår, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 1.
4. Elever i 9. klasse, der udsendes i praktik, jf. § 9, stk. 3, i lov om folkeskolen (praktik i virksomheder og institutioner). Der er en tidsbegrænsning for dækningen på 13 uger inden for et skoleår, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 1.
5. Elever i 8.-9. klasse, der deltager i undervisningsforløb, jf. § 9, stk. 4, i lov om folkeskolen (undervisningsforløb, hvor praktisk og teoretisk indhold kombineres). Forløbene er omfattet, i tilfælde hvor de kombineres med introduktion til ungdomsuddannelserne i 8. klasse og brobygning i 9. klasse. Der er en tidsbegrænsning for dækningen på 13 uger inden for et skoleår, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 1.
6. Elever i 10. klasse, der deltager i brobygning eller kombinationer af brobygning og ulønnet praktik, jf. § 19 c, stk. 4 og § 19 d, stk. 6, i lov om folkeskolen. Der er en tidsbegrænsning for dækningen på 13 uger inden for et skoleår, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 1.
7. Elever i 10. klasse, der deltager i ulønnet praktik og brobygning i forbindelse med særligt tilrettelagte undervisningsforløb, jf. § 19 e, i lov om folkeskolen. Der er en tidsbegrænsning for dækningen på 13 uger inden for et skoleår, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 1.
8. Elever efter afslutning af 7. klasse, som deltager i introduktion eller brobygning til ungdomsuddannelserne i forbindelse med særligt tilrettelagte forløb, jf. § 33, stk. 5, i lov om folkeskolen. Der er en tidsbegrænsning for dækningen på 13 uger inden for et skoleår, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 1.
9. Elever efter afslutning af 7. klasse, som deltager i ulønnet praktik i forbindelse med særligt tilrettelagte forløb, jf. § 33, stk. 5, i lov om folkeskolen. Der er ingen tidsbegrænsning for dækningen, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 1.

10. Elever på 8.-10. klassetrin, der udsendes i arbejdspraktik, jf. § 11, stk. 5, i bekendtgørelse om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand. Der er ingen tidsbegrænsning for dækningen, jf. bekendtgørelsen § 4, stk. 1.

Skolebestyrelsen fastsætter principper for udsendelse i praktik, jf. § 44, stk. 2, nr. 5, i lov om folkeskolen.

Undervisning i uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering iht. § 7, stk. 1, nr. 3, i lov om folkeskolen skal tilrettelægges i samarbejde med Ungdommens Uddannelsesvejledning, jf. lovens § 7, stk. 2. Desuden skal skolen samarbejde med Ungdommen Uddannelsesvejledning om praktik iht. § 9, stk. 3 og § 9, stk. 4, i lov om folkeskolen.

Der er ikke eksplicit regulering i folkeskoleloven af placeringen af praktikudsendelser, men det forudsættes, at praktik ikke mod elevens og forældrenes ønske kan placeres udenfor skoledage. Hvis en elev efter omstændighederne deltager i praktik i en ferie, fordi praktikvirksomheden ikke kan tage eleven på andet tidspunkt, må det forudsættes for at være omfattet, at eleven holder ferie i den uge, hvor praktikken ellers skulle have foregået.

I henhold til § 10 i bekendtgørelse om tilsyn med folkeskolens elever i skoletiden, er eleverne ikke undergivet egentligt tilsyn fra skolens side under praktikophold i virksomheder. Imidlertid påhviler det skolen at gribe ind, hvis hensynet til eleven tilsiger det. Eleverne er i praktikperioden omfattet af de sikkerhedsforskrifter, der gælder for vedkommende arbejdsplads, og som er fastsat i eller i henhold til lovgivning om arbejdsmiljø.

Elever, der i henhold til § 33, stk. 4, i lov om folkeskolen opfylder undervisningspligten ved at deltage i erhvervmæssig uddannelse eller beskæftigelse, er ikke omfattet af erstatningsordningen, idet der ikke er tale om praktisk erhvervsorientering, jf. bekendtgørelsens § 3 (valg af erhverv eller uddannelse er truffet).

Til § 6 (Ungdomsskoler)

Elever, der deltager i den kommunale ungdomsskoles heltidsundervisning, jf. bekendtgørelse om ungdomsskolens virksomhed, er omfattet af erstatningsordningen på tilsvarende betingelser som elever i folkeskolen, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1.

I henhold til bekendtgørelsens § 4, stk. 1, gælder der en tidsbegrænsning for dækningen på 13 uger inden for et skoleår ved praktisk erhvervsorientering, jf. § 5, stk. 1, nr. 1-11.

Til § 7 (Friskoler, private grundskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejds-skoler)

Elever på friskoler, private grundskoler, efterskoler eller i 10. klasse på husholdningsskoler og håndarbejdsskoler er omfattet af erstatningsordningen på tilsvarende betingelser som elever i folkeskolen, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1. Såfremt elever på friskoler eller private grundskoler, jf. lov om friskoler og private grundskoler mv., deltager i praktik i 8. klasse, er de omfattet af statens erstatningsordning.

Elever i 10. klasse på husholdningsskoler og på håndarbejdsskoler bliver omfattet af erstatningsordningen pr. 1. august 2005. Skader, der er forvoldt den 1. august 2005 eller senere, er således omfattet.

I henhold til bekendtgørelsens § 4, stk. 1, gælder der en tidsbegrænsning for dækningen på 13 uger inden for et skoleår ved praktisk erhvervsorientering, jf. § 5, stk. 1, nr. 1-11.

Til § 8
(De gymnasiale uddannelser)

Elever i de gymnasiale uddannelser er omfattet af erstatningsordningen i forbindelse med aktiviteter, der betragtes som praktisk erhvervsorientering efter bekendtgørelsens § 3, og som er iværksat af skolen eller kurset som led i uddannelses- og erhvervsvejledning.

Gymnasieelever i virksomhedspraktik i forbindelse med studieretningsprojektet, jf. § 40, stk. 4, i bekendtgørelse om uddannelsen til studentereksamen (stx), er omfattet af statens erstatningsordning.

Der gælder en tidsbegrænsning for dækningen på 13 uger inden for et skoleår, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 1.

Til § 9
(Produktionsskoler)

Efter bestemmelsen betragtes produktionsskoledeltagere, der er i praktik af kortere varighed i privat eller offentlig virksomhed, jf. § 2, stk. 5, nr. 1, i lov om produktionsskoler, som værende i praktisk erhvervsorientering som defineret i bekendtgørelsens § 3, og er således omfattet af statens erstatningsordning. Det er en betingelse, at eleven modtager skoleydelse under praktikforløbet, jf. bekendtgørelse om statstilskud m.v. til produktionsskoler.

Der er ingen tidsbegrænsning for dækningen, jf. bekendtgørelsens § 4.

Til § 10
(UU-praktik)

Unge under 25 år, der ikke er i en tilfredsstillende uddannelses- eller beskæftigelsessituation, er omfattet af erstatningsordningen ved deltagelse i praktisk erhvervsorientering, der er iværksat af Ungdommens Uddannelsesvejledning, jf. lov om vejledning om valg af uddannelse eller erhverv.

Persongruppen bliver omfattet af erstatningsordningen pr. 1. august 2005. Skader, der er forvoldt den 1. august 2005 eller senere, er således omfattet.

Der gælder en tidsbegrænsning for dækningen på sammenlagt 13 uger pr. løbende 12 måneder, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 2.

Til § 11
(*Sprogcentre mv.*)

Deltagere i uddannelse i dansk som andetsprog på sprogcentre eller hos andre udbydere omfattet af statens erstatningsordning i forbindelse med aktiviteter, der betragtes som praktisk erhvervsorientering, jf. bekendtgørelsens § 3, iværksat af sprogcentret eller anden udbyder af danskuddannelse.

Til § 12
(*Arbejdsmarkedsuddannelser*)

Deltagere i arbejdsmarkedsuddannelser (AMU og TAMU), der er i praktik, iværksat institutionen, jf. lov om arbejdsmarkedsuddannelser, er omfattet af erstatningsordningen.

Deltagere i forsøg (2005-2008) med junior-TAMU, jf. finansloven, omfattes af erstatningsordningen pr. 1. august 2005. Skader, der er forvoldt den 1. august 2005 eller senere, er således omfattet.

Der gælder en tidsbegrænsning for dækning på sammenlagt 13 uger pr. løbende 12 måneder, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 2.

Til § 13
(*Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov*)

Unge med særlige behov, jf. lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov, omfattes af statens erstatningsordning i forbindelse med aktiviteter, der betragtes som praktisk erhvervsorientering, jf. bekendtgørelsens § 3.

Der gælder en tidsbegrænsning for dækning på sammenlagt 13 uger pr. løbende 12 måneder, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 2. Såfremt § 7, stk. 2 i lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov fraviges, er eleverne ikke omfattet af tidsbegrænsningen.

Til kapitel 4
Dækning

Til § 14
(*Erstatning ved praktikantens tilskadekomst*)

Ordningen sikrer erstatning og godtgørelse efter reglerne i lov om arbejdsskadesikring.

Realitetsbehandlingen af sager om ydelser efter lov om arbejdsskadesikring foretages af Arbejdsskadestyrelsen efter visitation af Undervisningsministeriet.

Ved praktikantens tilskadekomst eller dødsfald kan der blive tale om erstatning og godtgørelse for følgende:

- Udgifter til sygebehandling, genoptræning og hjælpemidler m.m. (eksempelvis briller og kontaktlinser).
- Tab af erhvervsevne.
- Varigt mén.
- Overgangsbeløb ved dødsfald.
- Tab af forsørger.

Satserne for ydelserne efter lov om arbejdsskadesikring – bortset fra betaling af sygehusbehandling m.m. – reguleres årligt ved bekendtgørelse fra Arbejdsskadestyrelsen. Oplysning om satserne kan fås ved henvendelse til Arbejdsskadestyrelsen.

Der ydes ikke erstatning for skade på praktikantens ejendele, fx. beklædning, mobiltelefoner, ure, cykler og knallerter, selv om skaden sker i forbindelse med den praktiske erhvervsorientering via statens erstatningsordning. Disse skader kan eventuelt erstattes via praktikantens familieforsikring eller praktikværtens virksomhedsforsikring.

Der ydes heller ikke godtgørelse for svie og smerte eller erstatning for tabt arbejdsfortjeneste via statens erstatningsordning.

Hvis praktikanten eller dennes efterladte har et erstatningskrav mod en skadevolder, der er erstatningsansvarlig for skade på praktikantens person, nedsættes kravet mod skadevolder i det omfang praktikanten eller de efterladte er berettiget til erstatning efter statens erstatningsordning.

Efter bekendtgørelsens § 14, stk. 2, vil praktikanten ikke modtage erstatning via statens erstatningsordning, hvis vedkommende efter andre regler er berettiget til erstatning efter lov om arbejdsskadesikring. Dette kan eksempelvis være tilfældet, hvis praktikanten er omfattet af det såkaldte nyttekriterium.

Ved nyttekriteriet forstås en praksis, hvorefter lov om arbejdsskadesikring finder direkte anvendelse, hvis skadelidte (praktikanten) ved sine aktiviteter enten direkte erstatter anden nødvendig arbejdskraft eller rent faktisk bidrager til virksomhedens produktion i et ikke uvæsentligt omfang. Dette vil dog typisk ikke være tilfældet for deltagere i praktisk erhvervsorientering. Der kan om nyttekriteriet henvises til kapitel 3, afsnit B.1.c. i Arbejdsskadestyrelsens vejledning nr. 2 af 15. januar 2004 om erstatningsordninger for uddannelsessøgende m.fl.

Hvis skadelidte har en privat ulykkesforsikring, der bliver udbetalt med en sum eller som løbende ydelser ved vedkommendes tilskadekomst, har den ikke betydning for erstatning efter statens erstatningsordning.

Til § 15

(Erstatning for personskade forvoldt af praktikanten)

Ordningen dækker praktikantens erstatningsansvar efter dansk rets almindelige erstatningsregler. Er praktikanten således erstatningsansvarlig for personskade, betaler statens erstatningsordning for de krav, der kan rejses mod praktikanten. Opgørelsen af erstatningskrav for personskade efter dansk rets almindelige erstatningsregler sker efter reglerne i lov om erstatningsansvar. I visse tilfælde kan international privatret dog skulle anvendes. Det kan efter omstændighederne fx være tilfældet ved praktik hos langturschauffører på rejse i udlandet for et dansk firma.

Der kan blive tale om erstatning og godtgørelse for følgende:

- Helbredelsesudgifter og andet tab som følge af skaden.
- Tabt arbejdsfortjeneste.
- Svie og smerte.
- Varigt mén.
- Tab af erhvervsevne.
- Begravelsesudgifter.
- Tab af forsørger.

Fælles for godtgørelse for varigt mén, erstatning for tab af erhvervsevne og erstatning for tab af forsørger gælder, at erstatningen nedsættes med det beløb, som skadelidte eller efterladte måtte være berettiget til efter lov om arbejdsskadesikring.

Satserne for ydelse af godtgørelse for svie og smerte, godtgørelse for varigt mén, erstatning for tab af erhvervsevne og erstatning for tab af forsørger reguleres årligt ved bekendtgørelse fra Justitsministeriet. Oplysning om satserne kan fås ved henvendelse til Justitsministeriet.

Dansk erstatningsret bygger i vid udstrækning på retspraksis. Der er herigennem udformet en almindelig erstatningsregel, culpaeglen, hvorefter det kan pålægges en skadevolder at yde skadelidte erstatning, såfremt skadevolderen har været mere skødesløs, end man almindeligvis måtte forvente i den givne situation. I den juridiske terminologi foreligger der culpa, hvis skadevolder har forvoldt skade med forsæt eller ved grov eller simpel uagtsom adfærd eller undladelse. Der vil herefter ikke være erstatningsansvar for den hændelige skade. Skade forvoldt ved almindelig klodsethed eller anden uhensigtsmæssig adfærd betragtes som simpel uagtsomhed.

Er praktikanten herefter ansvarlig for en skade, må der tages stilling til, hvilket tab der skal erstattes, og hvem der – under hensyn til tegnede forsikringer, den ansvarspådragende adfærds grovhed og andre forhold – skal ende med at betale erstatningen.

*Til § 16
(Erstatning for tingskade forvoldt af praktikanten)*

Erstatningsordningen dækker også krav, der kan gøres gældende mod en praktikant, der er ansvarlig for skade på andres ejendele.

Grundlaget for erstatningsansvaret er dansk rets almindelige erstatningsregler, jf. bemærkningerne ovenfor til § 15, som der henvises til, samt §§ 19-21 i lov om erstatningsansvar.

Efter § 19 i lov om erstatningsansvar er der ikke erstatningsansvar i det omfang en skade er dækket af en tingsforsikring eller en driftstabsforsikring, og skaden ikke er forvoldt forsætlig eller ved grov uagtsomhed. Det betyder, at hvis en beskadiget genstand er dækket af en forsikring, dækkes skaden ikke af statens erstatningsordning, når skaden er forvoldt ved simpelt uagtsomhed.

Hvis skaden er dækket af en forsikring, hvor der er selvrisko, vil statens erstatningsordning kunne dække selvriskoen. Derimod dækkes eventuelt bonustab ikke af ordningen, jf. retspraksis vedrørende § 19, stk. 1, i lov om erstatningsansvar.

Staten, en kommune eller anden offentlig institution, der i almindelighed er selvforsikret, er stillet som om forsikring var tegnet, jf. § 20 i lov om erstatningsansvar.

Forvolder praktikanten forsætligt skade kan der efter omstændighederne være tale om kriminel adfærd, der medfører, at skaden ikke er omfattet af statens erstatningsordning, jf. nærmere ad § 17.

Lov om erstatningsansvar har ikke regler om opgørelsen af erstatning ved tingskade. Statens erstatningsordning bygger her på de regler, der har dannet sig i teori og praksis på baggrund af §§ 37-38 i lov om forsikringsaftaler, som handler om udmålingen af erstatning ved skadesforsikring.

Udgangspunktet er, at skadelidte økonomisk skal stilles, som om skaden ikke var sket. Skadelidte skal hverken tabe eller tjene på skaden. Den skadede tings værdi ansættes til det beløb, der efter priserne umiddelbart for beskadigelsen ville kræves til genanskaffelse af tingen med rimeligt fradrag for værdiforringelse ved alder, brug, nedsat anvendelighed eller andre forhold.

Der ydes erstatning for genanskaffelsesværdien eller reparationsudgiften. Hvis tingens værdi er væsentligt mindre end udgiften til genanskaffelse eller reparation, kan der dog være afvejninger.

Rammer skaden fx en gammel, næsten udslidt maskine, kan det være urimeligt at erstatte den med en ny maskine, idet skadelidte herved ville tjene på skaden. I sådanne tilfælde vil skaden ofte blive erstattet med et

beløb, der svarer til det, en tilsvarende brugt maskine koster. Findes en sådan ikke, kan der blive tale om at nærme sig nyværdien.

Ud over erstatning for skade på tingen, kan der ydes erstatning for det tab, der lides ved, at tingen ikke kan benyttes i en periode. Der tales her om afsavns- eller driftstabserstatning.

Der ydes kun erstatning for tingsskade via statens erstatningsordning, hvis praktikken er gennemført i overensstemmelse med gældende lovgivning. Eksempelvis skal tilrettelæggelsen og gennemførelsen af den praktiske erhvervsorientering skal være i overensstemmelse med reglerne i lov om arbejdsmiljø, ligesom reglerne om unges arbejde, jf. bekendtgørelse om unges arbejde, skal overholdes.

Der er også grund til at nævne, at det er ulovligt og eventuelt strafbart at lade praktikanten føre motorkøretøj, herunder traktor, uden den fornødne hjemmel (alder samt kørekort).

Hvis skaden er sket i forbindelse med overtrædelse af ovennævnte eller andre regler, kan Undervisningsministeriet afvise erstatningskravet. Hvor det kan blive aktuelt, bør iværksættere af praktisk erhvervsorientering gøre både praktikant og praktikvært opmærksom på disse forhold.

Til § 17
(Tyveri eller anden kriminel adfærd)

Tab, der er opstået som følge af tyveri eller anden kriminel adfærd begået af praktikanten, erstattes ikke via statens erstatningsordning.

Tyveri begået af tredjemand mod praktikværten eller praktikværtens kunder, vil kun kunne erstattes, hvis tyveriet er sket som følge af grov uagtsomhed fra praktikantens side; hvilket fx kan være tilfældet, hvis praktikanten har undladt at låse genstanden inde.

Til kapitel 5
Administration

Til § 18
(Anmeldelse af skader)

Skader skal anmeldes til Undervisningsministeriet af den institution, herunder Ungdommens Uddannelsesvejledning, der har iværksat praktikken. Anmeldelse indgives på særlige skemaer, jf. nedenfor. Institutionen skal sikre, at anmeldelseskemaet er korrekt udfyldt.

Anmeldelsen skal være indgivet senest 6 måneder efter, at skaden er indtruffet. Ved personskade kan Undervisningsministeriet dispensere fra anmeldelsesfristen, hvis der er særlig grund til det.

Ved anmeldelse skal følgende skemaer anvendes:

- Anmeldesskema vedr. praktikants tilskadekomst – personska-
- de.
- Anmeldesskema vedr. praktikants tilskadekomst – briller eller
- kontaktlinser.
- Anmeldesskema vedr. tingsskade forvoldt af praktikkanten
- Anmeldesskema vedr. personskade forvoldt af praktikkanten

Anmeldesskemaerne til erstatningsordningen findes på Undervisningsministeriets hjemmeside på internettet (www.uvm.dk) under punkterne ”For institutioner”/”Drift af institutioner”/Erstatning og forsikring”/”Statens erstatningsordning for deltagere i praktisk erhvervsorientering mv.” på adressen:

<http://www.uvm.dk/admin/skade/skema.htm?menuid=402530>

Til § 19

(Sagsbehandlingen ved praktikantens tilskadekomst)

Ved praktikantens tilskadekomst afgør Undervisningsministeriet, om betingelserne for at henføre tilfældet under statens erstatningsordning er opfyldt. Skader vurderes endvidere efter dansk rets almindelige forældelsesregler.

Hvis Undervisningsministeriet vurderer, at skaden hører under statens erstatningsordning, behandles skaden efter reglerne i lov om arbejdsskadesikring. Undervisningsministeriet fremsender sagen til Arbejdsskadestyrelsen til behandling, hvis Arbejdsskadestyrelsens særlige sagkundskab er nødvendig for sagens afgørelse.

I de sager, der fremsendes til Arbejdsskadestyrelsen, afgøres erstatningsspørgsmålet af Arbejdsskadestyrelsen. Arbejdsskadestyrelsen afgørelser kan påklages til Den Sociale Ankestyrelse, jf. lov om arbejdsskadesikring.

Arbejdsskadestyrelsens udgifter til erstatning og godtgørelse refunderes af Undervisningsministeriet.

Arbejdsskadestyrelsen foretager underretning af skadelidte og Undervisningsministeriet om den trufne afgørelse.

Til § 20

(Sagsbehandlingen ved person- eller tingskade forvoldt af praktikanten)

Ved skade, som praktikanten forvolder på andres person eller ejendele, træffer Undervisningsministeriet afgørelse om og udbetaler en eventuel erstatning.

Udmålingen af en eventuel erstatning foretages normalt med bistand af den institution, der har iværksat praktikken. Institutionen skal tilvejebringe den fornødne dokumentation, fx. reparationsregning, faktura m.v.

Hvor taksation er nødvendig, kan Undervisningsministeriet søge bistand af forsikringsselskabernes taksatorer.

Til § 21
(*Tilbagebetaling af erstatning eller godtgørelse*)

Undervisningsministeriet kan træffe afgørelse om, at erstatning modtaget med urette, skal tilbagebetales. Det kan fx være tilfældet, hvis modtageren af erstatning har afgivet urigtige oplysninger eller fortiet oplysninger, der har betydning for afgørelsen om tildeling af erstatning eller erstatningens størrelse.

Undervisningsministeriet kan endvidere træffe afgørelse om, at erstatning skal tilbagebetales, hvis modtageren senere opnår dækning for skaden på anden måde. Denne bestemmelse finder også anvendelse, hvis skaden efterfølgende viser sig at være omfattet af en forsikring.

Til § 22
(*Klager*)

Afgørelser, som Undervisningsministeriet træffer efter bekendtgørelsen, er endelige, og kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Arbejdsskadestyrelsens afgørelse om erstatning til praktikanten ved personskaade, jf. bekendtgørelsens § 14, træffes efter reglerne i lov om arbejdsskadesikring. Klage over Arbejdsskadestyrelsens afgørelse kan inden 4 uger indbringes for Den Sociale Ankestyrelse. Klagen sendes til Arbejdsskadestyrelsen. Hvis afgørelsen fastholdes, sender Arbejdsskadestyrelsen klagen videre til Den Sociale Ankestyrelse. Der henvises i øvrigt til reglerne om klage i lov om arbejdsskadesikring.

Til kapitel 6
Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

Til § 23
(*ikrafttrædelsesbestemmelser*)

Bekendtgørelse nr. 577 af 20. juni 2008 om statens erstatningsordning for deltagere i praktisk erhvervsorientering mv. træder i kraft den 1. august 2008 og har virkning for skader, der er forvoldt den 1. august 2008 eller senere.

Bekendtgørelse nr. 667 af 28. juni 2005, som er ændret ved bekendtgørelse nr. 1329 af 29. november 2007 om statens erstatningsordning for deltagere i praktisk erhvervsorientering mv., ophæves pr. 1. august 2008. Bekendtgørelsen finder dog anvendelse for skader, der er forvoldt i perioden 1. august 2005 – 31. juli 2008.

Bekendtgørelse nr. 271 af 11. april 2003, som er ændret ved bekendtgørelse nr. 618 af 27. juni 2003 og ved bekendtgørelse nr. 4 af 6. januar 2004 om statens erstatningsordning for deltagere i praktisk erhvervsori-

entering mv., finder anvendelse for skader, der er forvoldt i perioden 1. maj 2003 – 31. juli 2005. Skader, der er forvoldt før 1. maj 2003 behandles efter Arbejdsmarkedsstyrelsens nu ophævede cirkulære af 21. marts 1990 om statens erstatningsordning for deltagere i praktisk erhvervsorientering.